

Palade loodushariduskeskuse väsimatu vedaja Karin Poola on kivimitesse kiindunud

UNESCO programm „Inimene ja biosfäär“ esitleb Palade loodushariduskeskust ja selle väsimatut loojat ning vedajat Karin Poolat.

Palade loodushariduskeskus on olnud programmi „Inimene ja biosfäär“ järjepidevuse kandjaks. Aegadel, mil biosfääri teema oli justkui „kalevi“ all peidus, pakkus loodushariduskeskus UNESCO-teemalist õppeprogrammi, teavitades ja harides nii kohalikke kui saare külalisi.

Paladel on korraldatud loodusõhtuid, kus peale teadmiste saab kuulda head muusikat, luulet ja kohtuda põnevate inimestega. Aastatega on Palade kandist kujunenud tõeline magnet. Looduskeskuse kõrval elab uut elu Soera talumuuseumi kompleks, mis annab hea võimaluse pärandkultuuri- ja pärandmaastikega tutvumiseks.

Talu kõrvalt kulgeb Sooääre matkarada. Mõni aasta tagasi valminud kivimite õppehoones saab põhjaliku ülevaate Hiiumaa maastikest geoloogilisest minevikust, kivististest, Kärkla meteoriidikraatrist ja kivimite kasutamisest läbi aegade. Seal jätkub tegevust ka lastele, kes saavad suurendusklaaside abil avastada kivide värve ja mustreid, samuti joonistada ja värvida. Kivimite hoone laienduseks on kivimite õppeväljak Soera talu veski juures.

Selle aasta augustis avati seal ka Kärkla meteoriidikraatri mudelväljak, mis annab ruumiliselt tajutava pildi Kärkla kraatri suurusest ja proportsioonidest. Mudelväljak on sajakordse vähendusega, võrreldes kraatri tegeliku suurusega, selle läbimõõt on u 43 meetrit ja ringvalli pikkus 140 meetrit. Sellist ekspositsiooni oodati juba ammu suure elevusega. 455 miljoni aasta tagusest kosmose puudutusest teame eelkõige tänu Kärkla arteesiaveele, kraater ise on olnud aga liiga suur ja hoomamatu. „Järgmise projektina plaanime Soera õppekompleksi rajada väikese puisniidu,“ räägib Karin õhinaga ja lisab, et looduskeskuse vedamine on meeskonnatöö ja kõigi eespool nimetatud kordaminekute juures on olnud tema suureks abiliseks ka loodusfotograaf Tiit Leito.

Karin, olles ise kivimitesse täielikult kiindunud, on rõõmus, et looduskeskuse tegemised pakuvad huvi nii hiidlastele kui saare külastele. „Erinevad kivid, nende värvid, suurus ja kuju on mulle alati meeldinud, kuid sügavam huvi tekkis siis, kui Palade looduskeskus Hiiumaa geoloogia tutvustamise üheks oma eesmärgiks võttis,“ meenutab ta. Karini meelest on kivid müstilised ja salapärased. „Igal kivimil on oma sünnilugu ja „elukäik“, mõtle, mida kõike võib jutustada üks igaveseks kivisse jäänud käsijalgne või aegade alguses tekkinud tard- või moondekivim!“ räägib ta õhinal.

Kõige lemmikumad kivimid on Karinil ka: kristallsetest kivimitest purskekivim Läänemere punane kvartsporfüür ja sette kivimitest kivistis trilobiidi sabaotsaga. Ta usub, et kivid annavad palju inspiratsiooni ja energiat, tuleb vaid osata vaadata ja tajuda. „Näiteks on Hiiumaa kivimite õppehoonest saanud inspiratsiooni klaasikunstnik Kalli Sein ja loodusfotograaf Tiit Leito,“ sõnab Karin ja lisab lõpetuseks, et tema saab enim energiat ja meelerahu Kiviränga talust Kõpu poolsaarel ja oma lilleaiast, imeliselt vaiksest paigast metsa ja mere vahel.

Fotode autor: Tiit Leito

Ühinenud Rahvaste
Hariduse, Teaduse ja
Kultuuri Organisatsioon

Lääne-Eesti saarte biosfääri
programmiala aastast 1990
• Programm "Inimene ja biosfäär"